

MOLDE KOMMUNALE PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT 2023

Innhold

Nøkkeltall	s 4
Årsberetning	s 6
Økonomiske resultat	s 15
Noter.....	s 22
Revisors beretning.....	s 44
Aktuars beretning	s 47

Bildene i årsregnskapet er fra elever ved Molde kulturskole

Molde kulturskole skal være et ressurs- og kompetansesenter for kunst- og kulturfag i kommunen og regionen, gjennom opplæring, opplevelse og formidling. Kulturskolen har hovedbaser i Molde sentrum, Midsund, Eidsvåg og Batnfjord, og har i tillegg desentralisert undervisning så langt som mulig. Visjonen er Kulturskole for alle, og målgruppen er 0-100 år. På kunst tilbyr Molde kulturskolen stor bredde og kunnskap i forskjellige teknikker og visuelle uttrykksformer som f.eks. tegning, maleri, collage, skulptur/installasjon o.l. Elever jobber fra idé til produkt, hvor den kreative prosessen og skaperglede er en sentral del av undervisningen. Ved å gå på kunst vil elevene lære ulike grunnleggende teknikker med hovedmål at de skal mestre et håndverk. Elevene jobber både med individuelle oppgaver og gruppeprosjekter, og de deltar på minst to utstillinger i løpet av skoleåret. Kunst tilbys ukentlig, og elevene undervises i grupper etter alder med normalt ca. 10 elever pr. gruppe. Det er pr. i dag ca. 142 kunstelever på ulike grupper fra 1. trinn og opp til seniorer. Mer info om Molde kulturskole og kunst tilbud på www.moldekulturskole.no, Facebook (Molde kulturskole - dans kunst musikk teater) og Instagram (@moldekulturskole).

Bildet på forsiden er et maleri med et «vindu» av trekvister, Oda Oterhals (10. trinn, 16 år, Molde)

Akrylmaling, Livia Havlasova (VG3, 18 år, Molde)

Inspirasjon fra spansk kunstner Pablo Picasso ifm. portrettarbeid (kunstelever fra 3-7. trinn)

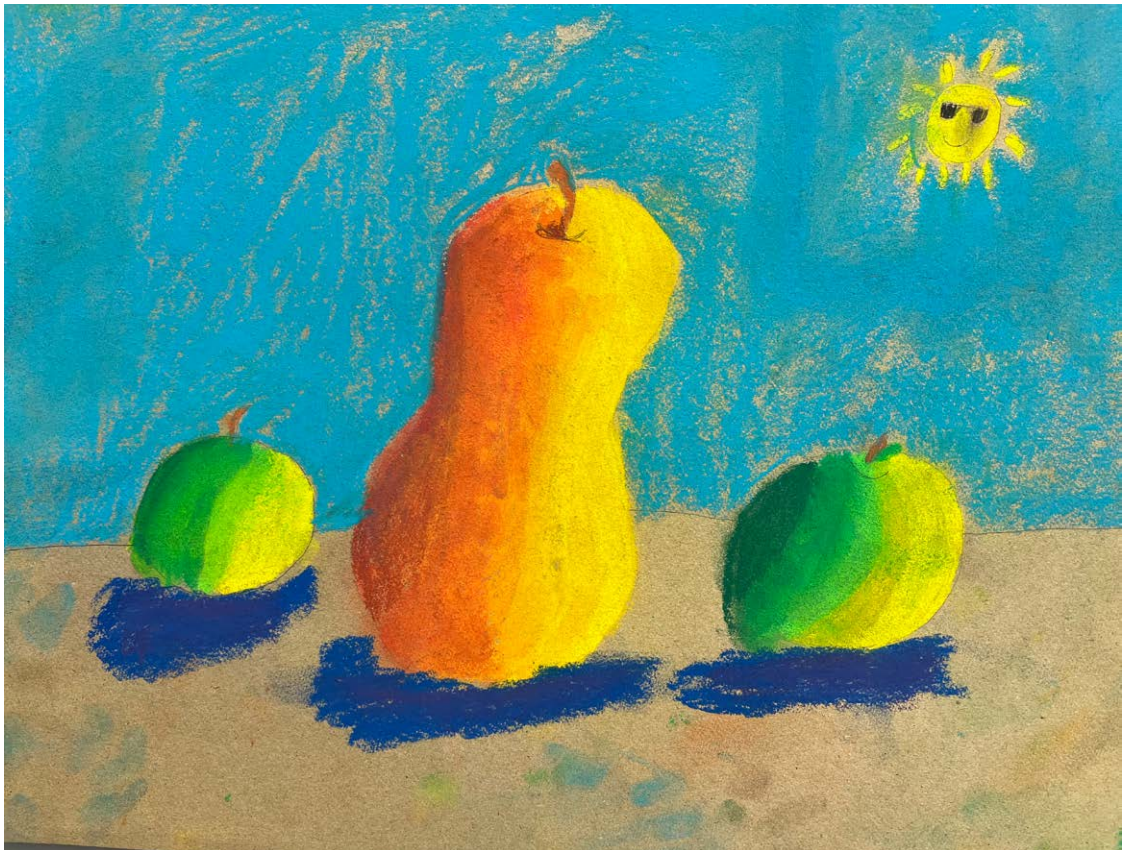
Nøkkeltall

	2023	2022	2021	2020	2019
Verdijustert avkastning					
Kollektivporteføljen	6,9 %	-3,4 %	9,7 %	7,3 %	10,3 %
Selskapsporteføljen	8,5 %	7,9 %	7,2 %	6,9 %	5,9 %
Solvenskapitaldekning					
Med overgangsregel	149 %	162 %	160 %	155 %	168 %
Uten overgangsregel	149 %	162 %	160 %	140 %	162 %
Nøkkeltall fra driftsregnskapet (MNOK)					
Premieinntekter	368,5	308,5	270,8	635,8	173,2
Utbetalte pensjoner	122,3	115,5	100,5	95,8	65,9
Driftskostnader	18,1	16,3	22,1	16,8	12,0
Årsresultat	7,0	4,0	15,2	13,2	14,1
Driftskostnader i % av forvaltningskapital	0,45 %	0,46 %	0,62 %	0,53 %	0,50 %
Nøkkeltall fra balansen (MNOK)					
Egenkapital, inkludert RUF	363,1	346,1	322,1	306,9	268,2
Risikoutjevningfond (RUF)	0,0	20,5	23,3	21,7	29,3
Premiereserve	2 897,3	2 585,9	2 356,0	2 162,8	1 684,9
Bufferfond*	667,2	545,1	-	-	-
Tilleggsavsetninger	-	-	281,3	257,3	185,3
Kursreguleringsfond	-	-	398,1	277,1	174,8
Premiefond	41,5	1,5	90,8	141,2	5,0
Eiendeler i kollektivporteføljen	3 640,7	3 165,1	3 149,6	2 860,1	2 079,5
Eiendeler i selskapsporteføljen	402,0	364,4	427,3	343,1	305,1
Forvaltningskapital	4 042,7	3 529,5	3 577,0	3 203,2	2 384,6
Medlemmer					
Aktive medlemmer (ekskl. uføre)	3 175	3 584	3 487	3 289	2 562
Pensjonister	1 890	1 894	1 762	1 688	1 181
Antall fratradte (oppsatte)	6 982	6 657	6 055	5 841	4 685
Sum medlemmer (forsikrede)	12 047	12 135	11 304	10 771	8 428

*) Bufferfond erstattet Kursreguleringsfond og Tilleggsavsetninger i 2022.

Maleri, Emma Berild Engel (VG1, 16 år, Molde)

Stilleben fremstilling i tegning, Maya Tretvik (4. trinn, 9 år, Molde)

Årsberetning

Året 2023 har vært et godt år for Molde kommunale pensjonskasse («MKP»). Pensjonskassen oppnådde en verdijustert avkastning på 6,9% for kollektivporteføljen (pensjonsmidlene) og 8,5% for selskapsporteføljen (egenkapitalen). Resultatene er bedre enn de respektive referanseindeksene som porteføljene måles mot.

Pensjonskassens soliditet er god. Denne måles gjennom solvenskapitaldekning og var på 149% pr. årsslutt, både ved og uten bruk av overgangsregelen. Dette er på linje med styrets målsetting om at solvenskapitaldekningen over tid skal ligge på ca. 150%.

Det har blitt allokert MNOK 40 til premiefondet i forbindelse med regnskapsåret 2023. Premiefondet tilfaller Molde kommune med tilhørende virksomheter og kan brukes til å betale premie for pensjonsordningen. I løpet av de siste 5 årene har pensjonskassen overført et gjennomsnitt på MNOK 33,8 årlig til premiefondet, noe som ligger 20,8% over styrets overføringsmål i løpet av perioden, som i snitt lå på MNOK 28,0 årlig. Akkumulert har det i løpet av 5 års perioden blitt overført ca. MNOK 169,1.

I løpet av året har pensjonskassen bl.a. brukt tid og ressurser på å tilpasse driften til det nye europeiske tjenestepensjonsdirektivet IORP II, som trådte i kraft 01.01.23. Introduksjonen har medført ytterligere og mer omfattende krav til hvordan pensjonsordningens drift er organisert, og medførte bl.a. innføringen av flere nye og pålagte eksterne kontrollfunksjoner. Til tross for stadig økende kompleksitet og krav til pensjonskassens drift, er det godt å konstatere at pensjonskassen aldri har vært drevet mer kostnadseffektivt når man måler driftskostnadene som andel av forvaltningskapitalen.

Finansmarkedene antas å utvikle seg relativt stabilt i 2024, selv om man ikke kan utelukke større markedssvingninger gjennom året. Dette kan bl.a. påvirkes av utviklingen i eksisterende og/eller nye geopolitiske konflikter, presidentvalget i USA og andre valg i større verdensnasjoner som finner sted i løpet av året, og nødvendigvis utviklingen i inflasjonen og rentenivået både i Norge og internasjonalt. Styret mener likevel at pensjonskassen er godt posisjonert til å ta del i en mulig markedsoppgang, men at den også har en investeringsstrategi som vil fungere godt under mer urolige markedsforhold. Pensjonskassen anses å være godt rustet for det kommende året.

Virksomheten

Generell oversikt

Kommunestyret i Molde opprettet MKP den 1. januar 2008. Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet som drives i tråd med lover og regler som gjelder for finans- og forsikringsbransjen. MKP innehar konsesjon fra Finanstilsynet til å drive virksomhet som pensjonskasse og står under deres tilsyn.

MKP er en pensjonsordning for ansatte i Molde kommune med tilhørende virksomheter, som skal yte pensjon i samsvar med gjeldende avtaler og offentlig regelverk. Offentlig godkjente sykepleiere og lærere i skole er unntatt da de har et lovpålagt medlemskap i henholdsvis Kommunale landspensjonskasse («KLP») og Statens pensjonskasse («SPK»).

Pensjonskassen omfatter Molde kommune, Molde Vann og Avløp KF, Molde Eiendom KF, Molde Kino AS, Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS samt Molde kommunale pensjonskasse. Antall aktive medlemmer (ekskl. uføre) ved utløpet av 2023 var 3 175 og på samme tidspunkt mottok 1 890 pensjonister månedlig utbetalt pensjon fra MKP.

Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens og de tilhørende virksomheters midler, og hefter ikke for deres forpliktelser. MKP er medlem av Pensjonskasseforeningen.

Overordnet mål

MKP skal være Molde kommunes foretrukne pensjonsleverandør.

MKP skal utbetale rett pensjon til rett person til rett tid etter gjeldende regelverk og samtidig forvalte pensjonskapitalen på en ansvarlig, balansert og bærekraftig måte.

Strategi

For å oppnå de overordnede målsetningene skal MKP blant annet:

- Bistå Molde kommune med tilhørende virksomheter samt medlemmene og pensjonistene i pensjonsfaglige spørsmål og sørge for at de mottar relevant informasjon og bistand
- Tilgjengeliggjøre og videreutvikle nødvendig pensjonsfaglig kompetanse slik at MKPs pensjonsprodukt i størst mulig grad formidles på en forståelig måte, både til eksisterende og nye medlemmer og pensjonister
- Utøve sin virksomhet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte
- Fastsette en investeringsstrategi som er ansvarlig, bærekraftig og etisk forsvarlig
- Søke å oppnå en avkastning på investerte pensjonsmidler som er på linje med eller høyere enn en relevant måleindeks gitt forvaltningens risikoprofil
- Investere i og videreutvikle kommunale eiendommer på en måte som bidrar til å ivareta, men også styrke verdiutviklingen og utnyttelsen av slik eiendom
- Utøve sin virksomhet kostnadseffektivt

Samfunnsansvar og ytre miljø

Pensjonskassens primære og viktigste samfunnsansvar er å levere offentlig tjenestepensjon til medlemmene og andre pensjonsberettigede på en kostnadseffektiv måte.

Pensjonskassens egen virksomhet er av en slik art at det ikke ansees å forurense det ytre miljø. Styret har vedtatt egne retningslinjer for ansvarlige investeringer som er innarbeidet i pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi og utøves i den løpende forvaltningen

Styret

Styret i MKP består av totalt fem personer, hvorav fire oppnevnes av kommunestyret mens ett styremedlem oppnevnes av arbeidstakernes organisasjoner. Samtlige styremedlemmer har personlige varamedlemmer. I tillegg til styrets medlemmer er det en fast observatør i styret, som utpekes av kommunaldirektøren i Molde kommune. Styret er selvkonstituerende og velger sin egen leder og nestleder.

Styret er fornøyd med kjønnsfordelingen, og det er derfor ikke iverksatt særskilte tiltak knyttet til likestilling.

I løpet av 2023 ble det avholdt 4 styremøter. Utover styremøtene arbeides det kontinuerlig og målrettet med å styrke og videreutvikle kompetansen til styret og daglig leder innenfor relevante områder knyttet til pensjonskassens drift. Dette innebærer primært deltakelse på utvalgte eksterne konferanser og seminarer, hvor deltakelse på konferanser som arrangeres i regi av Pensjonskasseforeningen blir prioritert.

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder, for mulig ansvar overfor foretak og tredjepersoner.

Molde kommunestyre utpekte nye styre- og varamedlemmer til styret i Molde kommunale pensjonskasse for perioden 2023-27 i møte avholdt i desember 2023. Det nye styret består nå av Roar Beck (styreleder), Lars Petter Kjerstad (nestleder), Kari Gagnat, Thorbjørn Myhre og Anne-Karin Sjøli.

Organisasjon

I løpet av året har pensjonskassen introdusert nye funksjoner som følge av implementeringen av det nye europeiske tjenestepensjonsdirektivet IORP II. Dette medførte bl.a. operasjonaliseringen av risikostyringsfunksjonen og internrevisor. I tillegg ble den tidligere rollen til ansvarshavende aktuar delt i to uavhengige funksjoner, med en utøvende aktuar og en aktuar med kontrollerende rolle. Innføringen av de nye funksjonene anses å være et positivt bidrag til å ytterligere sikre god risikostyring og kontroll knyttet til pensjonskassens drift.

Styrets sammensetning 2023

Styret		Personlige varamedlemmer	
Person	Posisjon	Person	
Roar Beck	Styreleder	Thorbjørn Myhre	
Bodil Palma Hollingsæter	Nestleder	Hans Jakob Grønn	
Ann Heidi Paulsen Orvik	Styremedlem	Kari Gagnat	
Øystein Solli	Styremedlem	Reidar Andestad	
Lars Petter Kjerstad	Styremedlem	Organisasjonene	Sissel Viken
			Organisasjonene

Styret er fornøyd med at man evner å drive virksomheten forsvarlig og kostnadseffektivt til tross for stadig økende regulatoriske krav og kompleksitet. Eksempelvis, så lå pensjonskassens administrasjonskostnader for året (MNOK 8,3) på tilnærmet samme nominelle nivå som i 2020 (MNOK 8,2), mens totalkapitalen i samme periode økte med ca. MNOK 840. Dette er resultatet av god kostnadsdisiplin, noe styret mener organiseringen som selvstendig pensjonskasse bidrar til gjennom fullt eierskap og ansvar for egen drift.

Pensjonskassen har en avtale med Storebrand Asset Management når det gjelder forvaltning av pensjonskassens midler. Forvaltningen skjer primært gjennom plasseringer i aksje-, rente-, eiendoms- og private equity fond hos ulike leverandører i Norge og utlandet. I tillegg foretar en uavhengig overvåkningsfunksjon løpende kontroller for å sikre at forvaltningen skjer i tråd med retningslinjene nedfelt i pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi.

Utover fondsplasseringene, har pensjonskassen investert i fem egneide eiendommer i Molde og eier 8,5% av aksjene i Istad AS. Disse investeringene forvaltes direkte av pensjonskassen selv.

Gabler Pensjonstjenester AS er engasjert som leverandør av samtlige tjenester knyttet til pensjonsområdet og medlemsadministrasjon. I tillegg er ulike selskap i Gabler engasjert i rollene som aktuar, utøvende aktuar, regnskapsfører og har ansvaret for risikostyringsfunksjonen.

Deloitte AS er fra 2023 pensjonskassens valgte internrevisor, mens Ernst & Young AS er pensjonskassens valgte revisor.

Pensjon

Utvikling i pensjonsbestanden

Antall aktive medlemmer ved utløpet av året var 3 175 og 1 890 pensjonister mottok sin månedlig utbetalt pensjon fra MKP.

MKP ønsker å være en pådriver for at kommunen arbeider systematisk med oppfølging av sykemeldte der personalstab i samarbeid med enhetslederne følger opp medarbeiderne tett, med ansvarliggjøring hos alle parter.

Kommunen driver holdningsskapende arbeid med søkelys på verdiskaping, aktivitetsplikt og nærvær for at arbeidstakere skal komme tidligere tilbake til arbeidsfellesskapet. Intensjonen er å unngå overgang til uførhet, samtidig som det arbeides med motivering og tilrettelegging for å få uføre tilbake i arbeid.

Premieinntekter og pensjonsytelser

Hvert år mottar pensjonskassen premie som etter beregningsgrunnlaget for ordningen skal dekke de fremtidige forpliktelsene slik det kommer frem av gjeldende reguleringer samt forsikringsavtalen mellom pensjonskassen og Molde kommune med tilhørende virksomheter. Premie betales i sin helhet av arbeidsgiver, med unntak av 2% som er arbeidstakerens andel.

Pensjonen til den enkelte pensjonist fastsettes ut fra lønn og opptjeningstid. Den reguleres videre etter gjeldende regelverk gjennom Stortingets årlige vedtak om justering av grunnbeløpet i folketrygden (G). Pensjonene fra MKP samordnes med andre offentlige pensjonsordninger og trygdeytelser.

Avtalefestet pensjon (AFP) for personer mellom 62 og 65 er ikke en forsikret ytelse etter Hovedtariffavtalen. MKP administrerer ordningen og arbeidsgiver refunderer de løpende faktiske utgifter fullt ut.

AFP etter fylte 65 år ytes etter MKPs vedtekter. Hovedtariffavtalen tilsier at også risikoen knyttet til denne gruppen er en ikke forsikringsbar ytelse. Utbetalte

Utviklingen i medlems- og pensjonsbestanden

Kategorier	2023	2022	2021	2020	2019
Aktive medlemmer (ekskl. uføre)	3 175	3 584	3 487	3 289	2 562
Antall fratrådte (oppsatte)	6 982	6 657	6 055	5 841	4 685
Antall pensjonister	1 890	1 894	1 762	1 688	1 181
<i>Alderspensjonister</i>	<i>1 329</i>	<i>1 316</i>	<i>1 205</i>	<i>1 116</i>	<i>751</i>
<i>Uførepensjonister</i>	<i>419</i>	<i>434</i>	<i>407</i>	<i>424</i>	<i>322</i>
<i>Ektefellepensjonister</i>	<i>125</i>	<i>130</i>	<i>135</i>	<i>134</i>	<i>99</i>
<i>Barnepensjonister</i>	<i>17</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>14</i>	<i>9</i>
Totalt antall forsikrede	12 047	12 135	11 304	10 818	8 428

Utviklingen i premieinntekter og pensjonsutbetalinger (brutto)

MNOK	2023	2022	2021	2020	2019
Premieinntekter, brutto	368,6	255,7	270,9	178,7	155,7
Pensjonsutbetalinger, brutto	112,3	115,5	100,5	95,8	65,9

beløp skal imidlertid utjevnes på alle i MKP. Det innebærer at arbeidsgiver refunderer alle løpende utgifter også for denne AFP-varianten.

Overføringsavtalen

MKP har signert overføringsavtalen. Avtalen skal sikre at arbeidstakere som har vært medlem av flere offentlige tjenstepensjonsordninger får pensjon som om de hele tiden har vært medlem av en og samme pensjonsordning. Dette gjør det enklere og mer pensjonsuavhengig for arbeidstakere å flytte mellom arbeidsgivere og pensjonsordninger. Utbetalingene refunderes forholdsvis mellom pensjonsordningene.

Under overføringsavtalen er det opprettet en sikringsordning med et eget tilskudd og tilslutning fra arbeidsgiver. Denne ordningen sikrer utbetaling av pensjon i tilfeller med bortfall av arbeidsgiver og hvor premieinnbetaling bortfaller som følge av konkurs eller annet opphør. Ordningen er solidarisk for arbeidsgivere med offentlig tjenstepensjon. Overføringsavtalen administreres av SPK, mens sikringsordningen har egne vedtekter og egen administrasjon.

Forvaltning

Forvaltningskapital

Forvaltningen i MKP skjer på bakgrunn av en kapitalforvaltningsstrategi som gir føringer for hvordan pensjonskassens midler skal forvaltes. Strategien vedtas av styret, som foretar en vurdering av denne minst en gang i året.

Overordnet skal pensjonskassen påse at det er god oversikt over, helhetlig styring av, og god kontroll med de risikoer som oppstår ved kapitalforvaltningen.

Den samlede forvaltningskapitalen består av kollektivporteføljen (pensjonsmidlene) og selskapsporteføljen (egenkapitalen). Disse porteføljene forvaltes adskilt.

Utviklingen i forvaltningskapital (totale eiendeler)

MNOK	2023	2022	2021	2020	2019
Kollektivporteføljen	3 640,7	3 165,1	3 149,6	2 860,1	2 079,5
Selskapsporteføljen	402,0	364,4	427,3	343,1	305,1
Total forvaltningskapital	4 042,7	3 529,5	3 577,0	3 201,2	2 384,6

Avkastning

Den verdijusterte avkastningen for kollektivporteføljen i 2023 var 6,9% mens den var 8,5% for selskapsporteføljen. Begge porteføljene oppnådde en avkastning som ligger over de respektive referanseindeksene porteføljene måles mot. Kollektiv- og selskapsporteføljen forvaltes adskilt, og porteføljene har dermed ulik avkastning.

Avkastningen som ble oppnådd for begge porteføljene i 2023 anses som god. Avkastningen for kollektivporteføljen i 2023 veiet mer enn godt opp for den negative avkastningen i 2022. Resultatene var primært drevet av den positive utviklingen for aksjer, hvor det amerikanske aksjemarkedet utmerket seg med en særlig sterk og positiv utvikling. Dette er noe pensjonskassen også nøt godt av gjennom sin eksponering mot fond bestående av globale aksjer.

Likevel er det viktig å nevne at pensjonskassen har valutasikret en høy andel av investeringene i utenlandsk valuta, slik at oppnådd avkastningen ikke kommer som et resultat av kronesvekkelsen som fant sted gjennom 2023. Styret har vedtatt å redusere valutasikringen til ca. 50% av utenlandske aksjeinvesteringer over tid, men dette må balanseres opp mot pensjonskassens solvenskapitaldekning, som svekkes ved lavere grad av valutasikring. Derfor vil implementeringen skje gradvis for å sikre ønsket risikoprofil, som reflektert i solvenskapitaldekning.

Pensjonskassen oppnådde også positive avkastningstall på rentepapirinvesteringene. Dette inkluderer innenlandske og utenlandske obligasjoner, pengemarkedsinstrumenter og porteføljen med amortisert kost. Amortisert kost omfatter en rekke obligasjoner med lengre løpetid enn omløpsobligasjonene. Styret økte andelen investert i amortisert kost porteføljen gjennom 2023, primært da rentenivået har kommet opp til et nivå som gir en god og forutsigbar avkastning for pensjonskassen som ligger over rentegarantien. Dette bidrar dermed til å låse inn en akseptabel avkastning uten betydelig risikotakning.

Utviklingen i verdijustert avkastning

	2023	2022	2021	2020	2019
Kollektivporteføljen	6,9 %	-3,4 %	9,7 %	7,3 %	10,2 %
Selskapsporteføljen	8,5 %	7,9 %	7,2 %	6,9 %	5,9 %

Ellers så har det vært noe mer avmålt avkastning på pensjonskassen eiendomsinvesteringer, noe som er i tråd med den generelle markedsutviklingen i eiendomsmarkedet gjennom 2023. Verdiutviklingen på egneide eiendommer i Molde var positiv og god, men markedsusikkerheten medførte noe større forsiktighet i verdifastsettelsen ifm. takstene for året. Pensjonskassens investering i Storebrand Eiendomsfond Norge KS hadde en negativ avkastning for året på -5,5%. Kombinert var likevel pensjonskassens eiendomsinvesteringer positive for året. Selv om det fortsatt er usikkerheter knyttet til denne aktivklassen, så vil man muligvis kunne forvente noe bedre utvikling fremover da rentene ser ut til å ha nådd en topp og markedssituasjonen innenfor eiendom ser ut til å ha stabilisert seg noe.

Styret konkluderte etter med at verdien av aksjene i Istad AS er intakt, og at det ikke var grunnlag for å justere verdien slik man gjorde i 2022 (+10,5%) og 2021 (+4,2%).

Verdijustert avkastning

Metoden for beregning av verdijustert avkastning skjer i henhold til Forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikrings og pensjonsforetak, også kjent som Dietz modifiserte formel.

Verdijustert avkastning er avkastning gjennom året medregnet ikke-realiserte gevinster/tap, og det er dette måltallet som angir hvorvidt pensjonskassen har oppnådd god kapitalavkastning i løpet av året.

Aktivaallokering

Med utgangspunkt i pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi fastsetter styret en strategisk allokering av forvaltningskapitalen på ulike aktivklasser (aksje-, obligasjonsfond, etc.), både for kollektiv- og selskapsporteføljen.

Utvikling i aktivafordelingen i kollektivporteføljen

	2023	2022	2021	2020	2019
Eiendom	12,4 %	14,4 %	14,7 %	13,0 %	14,7 %
Obligasjoner (hold til forfall)	25,8 %	16,6 %	16,0 %	11,5 %	14,3 %
Obligasjoner	19,8 %	33,2 %	28,8 %	32,1 %	33,1 %
Pengemarked/Bank	7,5 %	3,2 %	5,1 %	7,6 %	7,4 %
Aksjefond/Aksjer/EK-bevis	30,0 %	28,3 %	31,5 %	33,0 %	27,0 %
Private Equity	4,5 %	4,3 %	3,8 %	2,7 %	3,6 %

Fordelingen er basert på en målsetning om å oppnå høyest mulig avkastning over tid, og for kollektivporteføljen gjelder dette en avkastning som minimum skal ligge over rentegarantien. Dette skal skje innenfor etablerte risikorammer slik at pensjonskassen også skal kunne tåle til dels store verdisvingninger i finansmarkedene. Styret er opptatt av å ha en moderat risikoprofil, hvor allokeringen av forvaltningskapitalen er tilpasset pensjonskassens soliditet.

I 2023 gjennomførte styret sin første prosess knyttet til egenvurdering av risiko (Own Risk Assessment, ORA), som er et nytt regulatorisk krav som følger av implementeringen av IORP II. Dette er en årlig prosess hvor styret skal vurdere pensjonskassens risiko og samlede kapitalbehov på kort og lang sikt. Dette skjer ved å se på utfallet av ulike negative markedsbevegelser og hvordan disse kan påvirke pensjonskassens solvenskapitaldekning, og deretter vurdere hvilke tiltak og eventuelle kapitalbehov som er nødvendig for å bringe risikonivået tilbake til et akseptabelt nivå. På bakgrunn av de analyserte scenarioene konkluderte styret med at risiko- og kapital situasjonen i MKP var tilfredsstillende.

Direkteeierskap

Eiendommer i Molde

MKP eier fem eiendommer i Molde sentrum, som alle leies ut til Molde kommune på langsiktige avtaler. Dette omfatter: Rådhusplassen 1 (Rådhuset), Storgata 31, Storgata 33, Gotfred Lies plass 2 og Gotfred Lies plass 4. Total verditakst på disse eiendommene var MNOK 458,5 pr. 31.12.2023, basert på en verditakst foretatt av en uavhengig sakkyndig.

Det har ikke blitt utført større prosjekter på noen av eiendommene i løpet av 2023, men det har likevel blitt utført et antall mindre prosjekter. Det vil i fremtiden bli gjennomført en utvikling og rehabilitering av Gotfred

Lies plass 4, som vil skje i samråd med Molde kommune som leietaker.

Istad AS

I 2020 ervervet MKP 8,5% av aksjene i Istad, og sammen med Molde kommune eier man 51% av aksjene i selskapet. Det eksisterer en aksjonærvtale mellom Molde kommune og MKP som regulerer hvordan eierskapet i Istad skal utøves.

Verdien av Istad-aksjene har ikke blitt justert i forbindelse med avleggelsen av regnskapet for 2023. Siden aksjene ble ervervet har verdien akkumulert blitt oppskrevet fra MNOK 82,5 til MNOK 95,0.

Ansvarlige investeringer

Pensjonskassen har som overordnet målsetning å skape best mulig risikojustert avkastning og samtidig å bidra til en bærekraftig utvikling. Selskapenes aktiviteter har en betydelig påvirkning på samfunn og miljø. Over tid kan dette påvirke risiko og avkastning knyttet til plasseringene.

Pensjonskassen bruker flere forvaltningsmiljøer og ser at det er ulike strategier knyttet til bærekraft. Ved vurdering av plasseringer skal bærekraftsarbeid vektlegges, og det er et ønske at alle forvaltere følger FNs prinsipper for bærekraftige investeringer (UNPRI).

Pensjonskassens midler skal investeres i selskaper som overholder menneskerettigheter, arbeidstageres rettigheter og korrupsjonslovgivning og som ikke er involvert i alvorlig miljøskade, i produksjon av tobakk eller kontroversielle våpen som landminer, klasevåpen og atomvåpen, eller annen uakseptabel forretningsførsel. Kriteriene skal baseres på anerkjente standarder som for eksempel FNs Global Compact prinsipper, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, internasjonale ILO-konvensjoner, Ottawa-avtalen (landminer) og Klimakonvensjonen.

Statens Pensjonsfond Utland (SPU) har retningslinjer for bærekraft som pensjonskassen anerkjenner, og pensjonskassen skal følge SPUs offisielle liste med ekskluderte selskaper. Pensjonskassens portefølje skal regelmessig gjennomgås for å sikre at retningslinjene for bærekraft etterleves. I den grad det avdekkes plasseringer med brudd på retningslinjene, skal det vurderes tiltak. Normalt vil pensjonskassen søke dialog med forvalter for å korrigere brudd. I situasjoner med vedvarende brudd, skal pensjonskassen vurdere å avhende plasseringen.

Pensjonskassen følger en plan og en strategi for å fortløpende tilpasse sin kapitalforvaltning slik at den tar hensyn til ansvarlighet og bærekraft, heretter kalt ESG («Environmental, Social & Governance»). Utover det

som har vært praktisert så langt, har pensjonskassen i løpet av 2023 etablert egne og særskilte retningslinjer for ESG som skal bidra til å ytterligere tydeliggjøre hva pensjonskassen skal foreta seg for å sørge for tilstrekkelig integrasjon av ESG i sine investeringsbeslutninger. Retningslinjene for ESG er nødvendigvis harmonert med pensjonskassens investeringsstrategi.

Valutasikring

MKP valutasikrer det meste av valutaeksponering knyttet til investeringer i utenlandske fond. I 2023 har verdien av den norske kronen til tider svingt kraftig, men etter en periode med svekkelse så styrket kronen seg relativt kraftig helt på slutten av året. Uavhengig av valutasvingningene blir gevinster på plassering i andre valutaer er i stor grad utlignet av tap på sikringskontrakter. Dette var også prinsippet for 2023.

Den valutasikringsstrategien som pensjonskassen følger medfører at pensjonskassens avkastning ikke påvirkes av svingninger i den norske kronen mot utenlandske valutaer, som primært gjelder amerikanske dollar og euro. En fremtidig endring i valutasikringsstrategien vil måtte avveie risikospredningsgevinster ved mindre valutasikring opp mot svekkelsen dette medfører ift. pensjonskassens soliditet.

Resultater

Pensjonskassens resultater gjengis som i følgende tabell.

MNOK	2023	2022
Risikoresultat	-22,0	-1,9
Renteresultat	162,1	-170,2
Administrasjonsresultat	2,6	7,4

Risikoresultatet for året var MNOK -22,0 (-1,9) og er i sin helhet belastet risikoutjevningfondet. Administrasjonsresultatet var MNOK 2,6 (7,4), som er tilført egenkapitalen. Renteresultatet endte på MNOK 162,1 (-170,2), hvor fordelingen av resultatet er gjengitt i følgende tabell.

MNOK	2023	2022
Premiefond	40,0	0,0
Bufferfond	122,1	-148,5
Egenkapital	-	-21,6
Renteresultat	162,1	-170,2

Fra 01.01.2022 ble det innført et sammenslått og kundefordelt bufferfond for kommunale pensjonsordninger, som erstattet tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond. Dette medførte bl.a. at avkastningsresultat kan avsettes til bufferfond, uavhengig av avkastningsresultat. Bufferfondet har ingen øvre grense.

Styret har fastsatt følgende toleransegrenser for risiko:

Pensjonskassens soner			
Solvenskapitaldekning med overgangsregler	≥135%	>110% – <135%	≤110%

Risikoresultatet viser om pensjonskassen utvikler seg som forventet forsikringsmessig. Resultatet kommer frem som følge av eventuelle forskjeller mellom levealder, dødelighet og uførhet og forutsetningene i premietariffene.

Det er verdt å bemerke at det er spesielt uførerisikoresultatet (MNOK -19,5) som slår negativt ut for året. Dette skyldes styrkingen av uføretariffen som ble besluttet i 2022, med virkning fra 01.01.23, noe som derigjennom belastet risikoresultatet med MNOK -20,6. Styrkingen ble finansiert ved å benytte midler fra risikoutjevningfondet.

Renteresultatet er avkastningsresultatet som overstiger den garanterte renten, og utgjør forskjellen mellom den faktiske avkastningen og den årlige rentegarantien til medlemmene.

Administrasjonsresultatet avhenger av inntekter som skriver seg fra elementer i totalpremien, og om disse er fastsatt ut fra et riktig forventet nivå på pensjonskassens kostnader.

Premiefond

I pensjonskassens overordnede strategi er det formulert et mål om at det skal overføres om lag MNOK 30,0 pr. år i gjennomsnitt til premiefondet, dog slik at man skal hensynta påvirkningen dette har på pensjonskassens soliditet. Denne målsetningen ble vedtatt i 2020, og medførte en oppjustering fra tidligere mål om en overføring på om lag MNOK 20,0 pr. år.

Overskuddsdisponering til premiefondet påvirkes av summen av pensjonskassens risiko- og renteresultat for året og hensynet til soliditet. Med bakgrunn i pensjonskassens resultater i 2023 har styret vedtatt å overføre MNOK 40 til premiefondet.

Denne allokeringen medfører det at pensjonskassen i perioden 2020-2023 har overført totalt MNOK 169,1 til premiefondet som følge av ren overskuddsdisponering, eller i snitt ca. MNOK 42,3 pr. år siden 2020. Dette er 40,9% høyere styrets vedtatte mål om en gjennomsnittlig årlig overføring til premiefondet på MNOK 30. I den samme perioden overgår den totale disponeringen til premiefondet (MNOK 169,1) summen av risiko- og renteresultatet (MNOK 126,8) med 33,4%.

Siden etableringen av pensjonskassen i 2008 har det blitt overført totalt MNOK 457,3 til premiefondet som følge av resultatdisponeringer, eller i snitt MNOK 28,6 årlig. Dette betyr at det er overført MNOK 97,3 (27,0%)

mer til premiefondet enn styrets vedtatte målsetning i løpet av perioden 2008-2023.

Avsetningene til premiefondet er kommunens mulighet til å disponere midler til betaling av premie.

Solvenskapitaldekning

Siden 1. januar 2019 er solvenskapitaldekning innført som et bindende kapitalkrav. Soliditetskravet innebærer at pensjonskassene må ha tilstrekkelig egen- og bufferkapital til at det med høy grad av sikkerhet vil kunne tåle mulige tap knyttet til alle deler av virksomheten basert på en utregnet stresstest.

Ansvarlig kapital skal minst være like stor som solvenskapitalkrav til enhver tid. Dersom solvenskapitaldekningen kommer under grensen på 100% skal pensjonskassen ta kontakt med Finanstilsynet og utarbeide en plan for å komme over grensen innen kort tid.

Det er innført overgangsregler knyttet til solvenskapitaldekning frem til 2032, og frem til da er det solvenskapitaldekning med overgangsregler som skal være over 100%. Samtidig overvåker og rapporterer styret solvenskapitaldekning uten overgangsregler, da denne over tid også skal falle innenfor grønn sone i tråd med pensjonskassens etablerte risikotoleransegrenser.

I løpet av 2023 har styret vedtatt å justere pensjonskassens toleransegrenser for risiko, som målt av solvenskapitaldekning med overgangsregler. Dette har medført at grensen for både den grønne og gule sonen er justert opp, med utgangspunkt i en grenseverdi på 135% mot tidligere 130%.

Da styret vedtok denne endringen ble det bl.a. lagt vekt på at pensjonskassen over tid har hatt en solvenskapitaldekning (med og uten overgangsregler) som har ligget godt over tidligere etablerte toleransegrenser. Ved siden av å øke pensjonskassens krav til å tåle risiko, medfører endringen også at pensjonskassen må agere tidligere dersom solvenskapitaldekningen faller ned til gul sone. Styret har dermed økt aktsomhetsnivået til pensjonskassen.

Pensjonskassen fremstår likevel som solid, og hadde en solvenskapitaldekning både med og uten overgangsregel på 149 % pr. 31.12.2023. En stor del av reduksjonen fra 31.12.2022 skyldes måten solvenskapitaldekningen beregnes, men den reduseres også som følge av allokeringen til premiefondet og styrkingen av beregningsgrunnlaget for uførhet som fant sted i 2023. I tabellen ovenfor angis pensjonskassens solvenskapitaldekning for de siste 5 årene.

Utviklingen i solvenskapitaldekning

Solvenskapitaldekning	31.12.23	31.12.22	31.12.21	31.12.20	31.12.19
Med overgangsregler	149 %	162 %	160 %	154 %	168 %
Uten overgangsregler	149 %	162 %	160 %	140 %	162 %

Risiko/internkontroll

Det eksisterer flere former for risiko i en pensjonskasses aktivitet, som bl.a. er knyttet til aksjer, valuta, marked, kreditt, renter, forsikring og likviditet. Risikostyringen har til hensikt å sikre at pensjonskassen til enhver tid har evne til å innfri sine forsikringsmessige forpliktelser. Identifisering, kontroll og styring av risiko er viktige forutsetninger for god forvaltning av verdier knyttet til både kapitalforvaltning og forsikring og er prioriterte oppgaver i styrets virksomhet.

Det er fastsatt egne rammer for risiko i kapitalforvaltningsstrategien. MKP har en langsiktig horisont på plasseringene og søker best mulig avkastning innen definerte risikorammer. Den langsiktige horisonten tilsier at en høyere andel av kapitalen er plassert i aksjer og obligasjoner, fremfor bankinnskudd og pengemerkedsplasseringer med lavere risiko.

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med moderat risiko knyttet til sannsynligheten for verdisvingninger. Pensjonskassens kapitalforvaltnings- og likviditetsstrategi revideres minst en gang i året. Operasjonell risiko vurderes fortløpende og blir fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Styret gjennomgår hvert år pensjonskassens dokumentasjon knyttet til identifisering av vesentlige risikoer, konsekvenser og kontrolltiltak. Disse er vurdert som tilfredsstillende.

Hvert kvartal behandler styret rapport om solvenskapitaldekning som i hovedsak omfatter risikoer som følger av markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. Solvenskapitaldekning rapporteres til Finanstilsynet hvert halvår.

Som følge av kravene som følger av IORP II har pensjonskassen engasjert Deloitte AS som internrevisor. Internrevisor har i 2023 gjennomført et prosjekt som vurderer virksomhetsstyringen i pensjonskassen etter

implementeringen av IORP II, noe som inkluderer krav til både styret og administrasjonen og skal bidra til å sikre god styring og kontroll av virksomheten. Den overordnede konklusjon fra internrevisor er at pensjonskassen på en systematisk måte har implementert god virksomhetsstyring i tråd med IORP II.

Utsikter og fortsatt drift

Årsregnskapet 2023 er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser. MKPs eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Finanstilsynets regler for plassering av pensjonskassens midler er fulgt.

Styret mener at årsregnskapet for 2023 gir et rettvise bilde av eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt, som er av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling. Styret bekrefter at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Når det gjelder det kommende året er det kanskje spesielt endringene som medfølger av IORP II med hensyn til nye rapporteringskrav som vil kreve særskilt fokus. Dette inkluderer bl.a. oppfølging av rapportering fra viktige leverandører, krav om ORA-rapportering og endring i kravene til rapportering om risikostyring og internkontroll. Endringene medfører mer helhetlige krav til oppfølging av pensjonskassens risikostyring, internkontroll, etterlevelse og finansielle rapportering enn det som har vært tilfellet tidligere.

Ved regnskapsavleggelsen er det som alltid godt å kunne kommunisere at pensjonskassen er solid og i god stand til å ivareta sin fremste forpliktelse og samfunnsansvar, som er å skape trygghet for fremtidige pensjonsutbetalinger til medlemmene.

Molde 11. mars 2024

Roar Beck, *Styreleder*

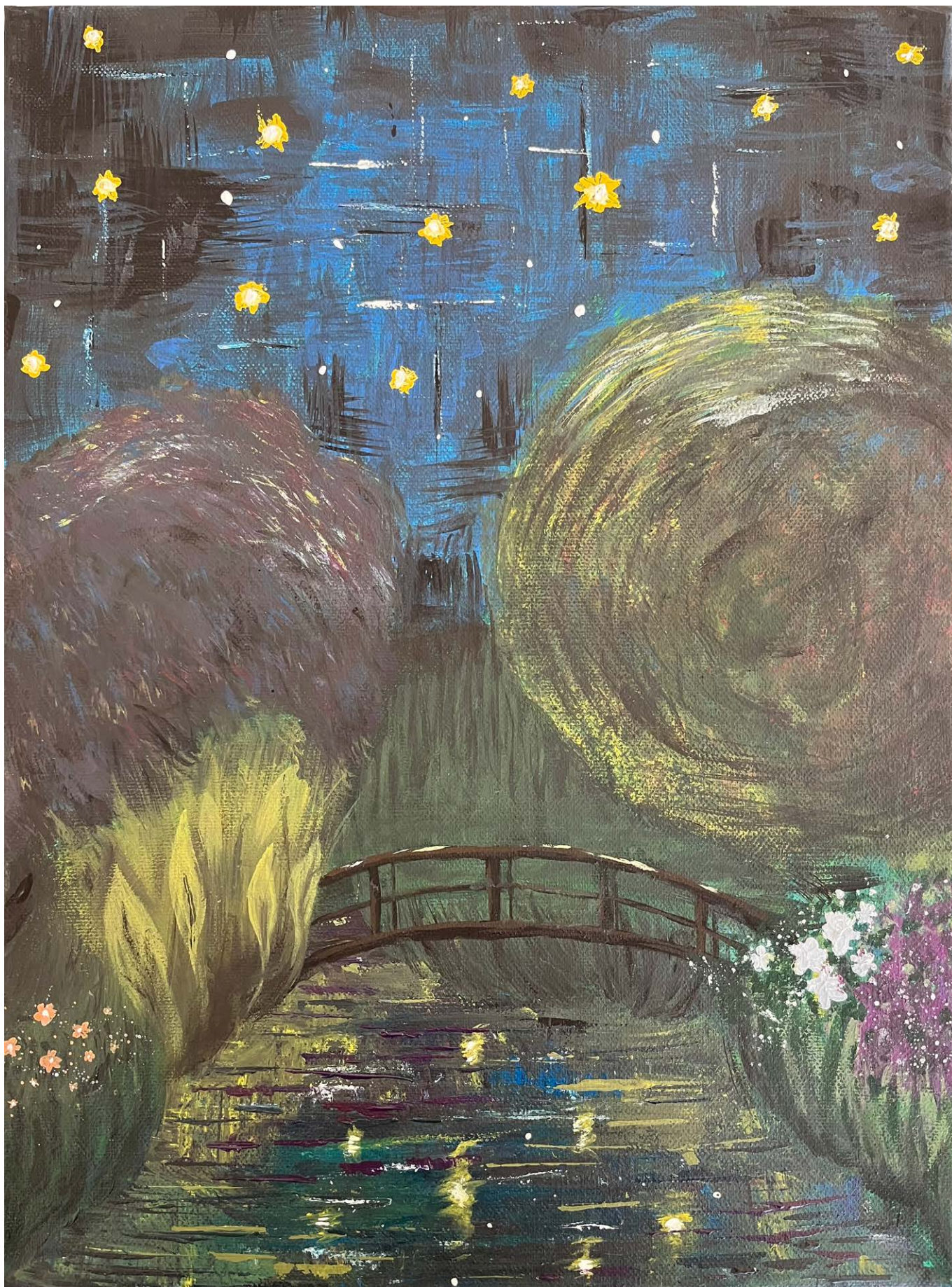
Lars Petter Kjerstad, *Nestleder*

Kari Gagnat, *Styremedlem*

Thorbjørn Myhre, *Styremedlem*

Anne-Karin Sjøli, *Styremedlem*

Lars Larsen, *Daglig leder*

Akrylmaling, Åsa Serina (10. trinn, 15 år, Molde)

Økonomiske resultat

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP (TNOK)		NOTE	2023	2022
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier, brutto	22	368 617	255 664
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier	23	-116	-103
1.3	Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	24	0	52 939
	Sum premieinntekter for egen regning		368 501	308 501
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		61 048	39 876
2.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	2	20 137	24 833
2.4	Verdiendringer på investeringer		160 549	-253 146
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		-16 111	73 620
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		225 623	-114 818
4.	Andre forsikringsrelaterte inntekter		1 652	2 608
5.	Pensjoner mv.			
5.1	Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1	Brutto	25	-122 257	-115 509
	Sum pensjoner mv.		-122 257	-115 509
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Endring i premiereserve mv., brutto	20	-311 365	-229 887
6.4	Endring i bufferfond	20	-122 069	134 293
6.5	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	20,21	-7	2 636
6.6	Overføring av tilleggsavsetninger og bufferfond fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	24	0	14 249
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-433 442	-78 709
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	29	-40 000	0
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-40 000	0
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	26	-9 806	-8 303

TEKNISK REGNSKAP (TNOK)		NOTE	2023	2022
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	26	-8 254	-8 003
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-18 060	-16 306
10.	Andre forsikringsrelaterte kostnader		-4	-13
11.	Resultat av teknisk regnskap	27,28,29	-17 987	-14 247
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		738	630
12.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	2	20 433	23 638
12.4	Verdiendringer på investeringer		4 482	-4 382
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		366	690
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		26 019	20 576
13.	Andre inntekter		42	18
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader	26	-109	-106
14.2	Andre kostnader	26	193	100
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		84	-7
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		26 145	20 588
16.	Resultat før skattekostnader		8 158	6 341
17.	Skattekostnader	30	-1 135	-2 321
18.	Resultat før andre inntekter og kostnader		7 022	4 020
19.	Andre inntekter og kostnader			
19.1	Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
19.1.2	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	13	217	-28
20.	TOTALRESULTAT	29	7 239	3 992
	Overført fra/til risikoutjevningfond	29	21 917	1 924
	Avkastning til risikoutjevningfond	29	-1 370	791
	Overført fra/til egenkapital	29	-27 785	-6 706
	SUM OVERFØRT		-7 239	-3 992

Balanse

EIENDELER (TNOK)	NOTE	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	2	236 065	228 000
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	4,5	19 817	15 640
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	4,6	37 313	36 012
Sum investeringer		293 195	279 653
3. Fordringer			
3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter	11	21 372	126
3.2 Andre fordringer	11	37 192	9 135
Sum fordringer		58 564	9 262
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank		50 018	75 289
Sum andre eiendeler		50 018	75 289
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		179	171
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		401 956	364 374
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investeringseiendommer	2	222 400	214 800
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	3,4	932 001	320 990
6.3.2 Utlån og fordringer	4	0	202 137
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	4,5	1 474 922	1 265 909
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	4,6	984 655	1 148 636
6.4.3 Utlån og fordringer	4,7	24 932	9 982
6.4.4 Finansielle derivater	4,8	1 785	2 670
Sum investeringer i kollektivporteføljen		3 640 696	3 165 124
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		3 640 696	3 165 124
SUM EIENDELER		4 042 652	3 529 498

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER (TNOK)		NOTE	31.12.2023	31.12.2022
10.	Innskutt egenkapital		161 754	151 754
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningssfond		0	20 546
11.2	Annen opptjent egenkapital		201 367	173 775
	Sum opptjent egenkapital		201 367	194 321
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	19,20	2 897 279	2 585 914
13.4	Bufferfond	19,20	667 152	545 083
13.5	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	19,20,21	41 478	1 479
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		3 132 475	3 132 475
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.1	Pensjonsforpliktelser o.l.	13	345	274
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt	30	32 646	31 510
	Sum avsetninger for forpliktelser		32 991	31 785
16.	Forpliktelser			
16.1	Finansielle derivater	8	0	5 221
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	12	186	59
16.3	Andre forpliktelser	12	40 327	13 363
	Sum forpliktelser		40 513	18 643
17.	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		118	520
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		4 042 652	3 529 498

Molde 11. mars 2024

Roar Beck
Styrets leder

Lars Petter Kjerstad
Nestleder

Kari Gagnat
Styremedlem

Thorbjørn Myhre
Styremedlem

Anne-Karin Sjøli
Styremedlem

Lars Larsen
Daglig leder

Egenkapitaloppstilling

(TNOK)	2023	2022
Innskutt egenkapital 01.01	151 754	131 754
Innbetalt i året	10 000	20 000
Innskutt egenkapital 31.12	161 754	151 754
Annen opptjent egenkapital 01.01	173 775	167 069
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	27 785	6 706
Effekt overgang til IFRS 9	-193	0
Annet opptjent egenkapital 31.12	201 367	173 775
Risikoutjevningfond 01.01	20 546	23 261
Overført fra/til risikoutjevningfond	1 370	0
Avkastning på risikoutjevningfond	-21 917	-2 714
Risikoutjevningfond 31.12	0	20 546

Maleri, Levi Gagnat (4. trinn, 9 år, Molde)

Kontantstrømoppstilling

(TNOK)	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	347 263	292 453
Netto inn-/utbetalt ved flytting	0	72 314
Finansinntekter	78 831	66 577
Utbetalte pensjoner mv.	-122 257	-114 728
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-9 860	-8 272
Andre forsikringsrelaterte inntekter	1 652	2 608
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-4	-13
Andre inntekter/kostnader	193	100
Betalte skatter	0	-3 893
Endring i periodiseringer	-1 502	3 852
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	294 317	310 997
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i investeringseiendom	-2 411	-2 459
Netto investert i aksjer og andeler	-74 738	-6 469
Netto investert i obligasjoner og rentepapir	-204 075	-224 344
Netto investert i andre finansielle eiendeler	-33 346	-45 778
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-314 570	-279 051
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	10 000	20 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	10 000	20 000
Likviditetsbeholdning 1.1.	85 271	33 324
Netto kontantstrøm for perioden	-10 253	51 946
Likviditetsbeholdning 31.12.	75 017	85 271

Akvarellmaling og tegning (kunstelever fra ulike aldersgrupper)

Noter

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap mv

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IFRS 9. Finansdepartementet har fastsatt forskriftsregler som viderefører adgang til å regnskapsføre visse investeringer til amortisert kost.

Pensjonskassen klassifiserer sine finansielle eiendeler i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt. På områder som ikke er regulert i ved egne bestemmelser i årsregnskapsforskriften kapittel 3, benyttes regnskapsloven kapittel 4 og 5 jf. Årsregnskapsforskriften § 3-1.

Pensjonskassen fører forvaltningskostnader etter bruttometoden som innebærer at fondskurser korrigeres for administrasjonskostnadene i fondet.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Investerings eiendommer

Eiendommer som leies ut er klassifisert som investerings eiendommer.

Investerings eiendommer vurderes til virkelig verdi. Verdien vurderes på rapporteringstidspunkt. Endringer i verdi føres over resultatregnskapet.

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS).

Virkelig verdi på børnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering

i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer måles til virkelig verdi over resultatet og består av bankinnskudd.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Pensjonskassen måler finansielle eiendeler til amortisert kost hvis følgende betingelser er oppfylt:

Den finansielle eiendelen holdes i en forretningsmodell hvor formålet er å motta kontraktsfestede kontantstrømmer, og

Kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen gir opphav til kontantstrømmer som utelukkende består av betaling av hovedstol og renter på gitte datoer.

For finansielle eiendeler som ikke tilfredsstill forretningsmodell over, men hvor formålet er både å motta kontraktsfestede kontantstrømmer og salg, har pensjonskassen valgt at de skal måles til amortisert kost.

Rentebærende verdipapirer

Finansielle eiendeler klassifisert som rentebærende verdipapirer består av investeringer i obligasjonsmarkedet, og måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rentemetode.

Pensjonskassen har gjort en avsetning for forventede tap (ECL). Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring avsettes det for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning avsettes det for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til

kontrakten og den kontantstrømmen som pensjonskassen forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet. De forventede kontantstrømmene omfatter kontantstrømmer fra salg av sikkerhetsstillelse eller andre kredittforbedringer som er integrert i kontraktsvilkårene.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens eiendeler forvaltes separat for kunde- og selskapsporteføljen. Avkastning tilordnes den portefølje der den er oppstått.

Forsikringsmessige forpliktelser

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av totale pensjonsforpliktelser med fradrag for kontantverdien av fremtidige premier regnet etter lineær premie- og reservebe-
regning.

Ved beregning av premiereserve benyttes det dynamisk dødelighetsgrunnlaget, K2013. K2013 er godkjent av Finanstilsynet.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Bufferfond

Pensjonskassen har anledning til å avsette hele eller deler av avkastningsresultatet for den enkelte kontrakt til bufferfond for å sikre soliditeten. Bufferfondet kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget. Midler som er avsatt til bufferfond kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet klassifiseres under selskapskapitalen. Avkastning av midler i risikoutjevningfondet tilordnes dette fondet. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres over resultatregnskapet.

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta

omregnes til norske kroner ved å benytte balanse-
dagens kurs.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring kommer frem som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Netto inntekter fra investeringer

Netto inntekter fra investeringer inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom kollektivportefølje og selskapsportefølje i henhold til investeringer som ligger i de ulike porteføljene.

Erstatningsytelser og forsikringstilfeller

Erstatningsytelser kostnadsføres med forfalte beløp. Ved dødsfall avsettes fulle premiereserver for nye barne- og ektefellepensjoner. Ved uførehendelser avsettes det etter karenperiodens utløp fulle premiereserver for å dekke uførepensjon og premiefritak for alderspensjon, ektefelle- og barnpensjoner. For uførehendelser som kan ha oppstått og hvor karenperioden ikke er avsluttet, avsettes periodens opptjente risikopremie for uførepensjoner som IBNR (inntrufne, ikke rapporterte uføretilfeller).

Regnskapsmessig behandling av flytting

Overføring av premiereserve ved flytting føres for mottatte reserver som premieinntekter og for avgitte reserver som erstatning. Resultatføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. Flyttebeløpet inkluderer også andel av bufferfond og årets resultat.

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Pensjonsforpliktelser for egne ansatte

Det benyttes pensjonsstandard for pensjoner, IAS 19. Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på beregnede forpliktelser fratrukket forventet avkastning og eventuelt amortisering av estimatavvik.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttpensjonsgrunnlag som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang med videre. Diskonteringsrenten fastsettes lik den risikofrie renten hensyntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid. For finansierte ordninger vurderes pensjonsmidlene til virkelig verdi og fratrekkes i netto forpliktelse i balansen.

Virkninger av endringer i pensjonsplan blir løpende resultatført, med mindre planendringen er betinget av fremtidig opptjening. Virkningen fordeles da lineært over tiden til ytelsen er fullt ut opptjent. Arbeidsgi-veravgift inngår som en del av pensjonsforpliktelsen, og vises både som del av balanseført forpliktelse og estimatavvik.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt. Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse.

Formuesskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4. Skattesats for formuesskatt er 0,3 % for formue over fastsatt bunnfradrag. Formuesskatt inngår i andre kostnader i selskapsporteføljen.

NOTE 2 – INVESTERINGSEIENDOMMER

Molde kommunale pensjonskasse eier fem eiendommer i Molde. Alle byggene leies ut til Molde kommune (ved Molde Eiendom KF) på langsiktige og/eller evigvarende kontrakter. Eksposeringen mot Molde kommune som leietaker anses å representere en solid og trygg motpart.

Rådhusplassen 1 (gnr. 24, bnr. 1256)

Eiendommen ligger midt i Molde sentrum og har således en svært attraktiv beliggenhet. Hovedfasaden ligger ut mot Storgata/Rådhusplassen og mot nord grenser den til Kirkebakken. Molde kommune har sitt hovedadministrasjonssted på Rådhuset og bygget er betydelige påkostet de siste årene slik at det fremstår som godt vedlikeholdt.

Storgata 31 (gnr. 24, bnr. 838)

Eiendommen ligger midt i Molde sentrum og har dermed en svært attraktiv beliggenhet. Hovedfasader ligger ut mot Storgata/Rådhusplassen/Kirkebakken og mot nord ligger Rådhuset. Bygningen ble renoveret og oppgradert innvendig i perioden 2018/2019 og overflatebehandlet i 2021. Bygget fremstår med god standard og er kurant til all form for servicevirksomhet og kontor.

Storgata 33 (gnr. 24, bnr. 841)

Eiendommen ligger i Storgata i Molde sentrum, med meget attraktiv beliggenhet inntil Rådhusplassen. I øst grenser eiendommen til Tårngata. Bygningen ble be-

tydelig påkostet i form av renovering og oppgradering i 2014/2015 og overflatebehandlet i 2022 og fremstår som godt tilpasset for all form for servicevirksomhet og kontor.

Godtfred Lies Plass 2 (gnr. 24 bnr. 1352)

Attraktiv og meget sentralt beliggende næringseiendom i Molde sentrum, beliggende i østre del av hovedgaten Storgata med kort vei til trafikkterminalen som har gode bussforbindelser til omkringliggende områder, også utenfor Molde. Bygningen benyttes av Flyktningtjenesten, og er kurant til all form for servicevirksomhet og kontor.

Godtfred Lies Plass 4 (gnr. 24 bnr. 1222)

Attraktiv og meget sentralt beliggende næringsarealer i Molde sentrum, beliggende i østre del av hovedgaten Storgata med kort vei til trafikkterminalen i Molde. Bygningen benyttes bl.a. av Kirkelig fellesråd, PPT - tjenesten, Helseavdelingen samt Helsestasjon. Bygningen er kurant til all form for servicevirksomhet og kontor. Det er planlagt en større renovering og oppgradering av bygget, som vil skje i samråd med Molde kommune som leietaker.

Uavhengige takster

Molde kommunale pensjonskasse gjennomfører en årlig verditakst av sine investeringseiendommer for å fastsette eiendommenes markedsverdi. I den forbindelse engasjerer pensjonskassen en uavhengig takstmann, som gjennomfører takstene i henhold Norsk taksts regler.

Eiendommens markedsverdi er vurdert mot normalt markedsleie av tilsvarende bygg og standard, tekniske verdier, beliggenhet og eventuelt potensiale i bygg/tomt. Advansia AS ved takstmann Arnt Rusten gjennomførte takseringen av samtlige av pensjonskassens eiendommer og disse markedsverdiene er anvendt i regnskapet for 2023.

Investerings eiendommer

(TNOK)	Inngående balanse 01.01	Årets tilgang/ avgang	Justering til virkelig verdi	Utgående balanse 31.12
Rådhusplassen 1	228 000	599	7 401	236 000
Storgata 31	60 191	1 486	-176	61 500
Storgata 33	51 661	326	13	52 000
Godtfred Lies Plass 2	44 709	0	2 491	47 200
Godtfred Lies Plass 4	58 239	0	3 461	61 700
Sum	442 800	2 411	13 189	458 400
				<i>Andel selskapsportefølje</i>
				<i>236 000</i>
				<i>Andel kollektivportefølje</i>
				<i>222 400</i>

Netto driftsinntekt fra eiendom

(TNOK)	Leie-inntekter	Verdi-regulering	Netto drifts-kostnader	Sum
Rådhusplassen 1	13 081	7 466	-124	20 423
Storgata 31	3 447	-176	0	3 271
Storgata 33	3 331	13	0	3 344
Godtfred Lies Plass 2	2 881	2 491	0	5 372
Godtfred Lies Plass 4	4 699	3 461	0	8 159
Sum	27 439	13 255	-124	40 569
				<i>Andel selskapsportefølje</i>
				<i>20 433</i>
				<i>Andel kollektivportefølje</i>
				<i>20 137</i>

NOTE 3 – INVESTERINGER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Investeringer til amortisert kost

(TNOK)	Pålydende verdi	Kostpris	Amortisert verdi	Markeds-verdi	Påløpte renter	Forventet kredittap
Banker	122 000	119 673	119 878	111 876	2 414	-21
Kommunale aksjeselskaper mv.	66 000	66 830	66 837	23 266	893	-16
Kommuneforvaltningen	238 000	232 086	232 637	67 044	4 846	-14
Kredittforetak	107 000	107 598	107 711	56 348	1 503	0
Private aksjeselskaper mv.	249 098	249 092	249 099	16 993	2 269	-189
Statlig eide aksjeselskaper mv.	121 000	120 729	120 759	13 147	3 474	-20
Utenlandske sektorer	20 000	19 700	19 722	7 973	227	-8
Sum	923 098	915 709	916 643	296 648	15 626	-268
			<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
			<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>316 913</i>	<i>15 626</i>	<i>-268</i>

Total andel investeringer som holdes til forfall	932 001
Selskapsportefølje	932 001
Kollektivportefølje	932 001
Beholdningsendringer	
Inngående balanse 01.01	517 913
Tilgang	639 819
Avgang	-239 913
Forventet kredittap	-268
Amortisering	-1 176
Utgående balanse 31.12	916 375

Forventet kredittap er bokført med TNOK -268 per 31.12.2023.

Pålydende verdi er TNOK 923 098 hvilket gir en forskjell mot balanseført verdi på TNOK 6 455. Gjennomsnittlig effektiv rente er 4,05 % beregnet ut fra gjennomsnittlig beholdning. Porteføljen forvaltes av Storebrand Asset Management.

NOTE 4 – OVERGANGSNOTE IFRS 9

Investeringer til amortisert kost

Regnskaps- post	Klassifisering IAS 39	Klassifise- ring IFRS 9	IAS 39 31.12.22	Endring av klassifisering og tilhørende måling (eks. tapsavsetning)	Endring av måling av tapsavsetning	IFRS 9 01.01.23
2.4.1	Virkelig verdi	Virkelig verdi	15 640	0	0	15 640
2.4.2	Virkelig verdi	Virkelig verdi	36 012	0	0	36 012
6.3.1	Amortisert kost	Amortisert kost	320 990	202 137	-193	522 935
6.3.2	Amortisert kost	Amortisert kost	202 137	-202 137	0	0
6.4.1	Virkelig verdi	Virkelig verdi	1 265 909	0	0	1 265 909
6.4.2	Virkelig verdi	Virkelig verdi	1 148 636	0	0	1 148 636
6.4.3	Virkelig verdi	Virkelig verdi	9 982	0	0	9 982
6.4.4	Virkelig verdi	Virkelig verdi	2 670	0	0	2 670
Sum			3 001 977	0	-193	3 001 784

NOTE 5 – AKSJER OG ANDELER

Aksjer og egenkapitalbevis

(TNOK)	Antall	Kostpris	Markeds-verdi	Mer/mindre-verdi
Gjensidige Forsikring	8 383	1 646	1 572	-75
Storebrand	10 466	980	942	-38
B2 Impact	39 238	267	288	21
Istad AS	16 977	82 500	95 000	12 500
Molde Sentrum AS	13	13	48	35
Helgeland Sparebank	12 453	1 192	1 619	427
SpareBank 1 SMN	49 127	5 189	6 966	1 778
SpareBank 1 Nord-Norge	39 862	3 120	4 114	993
SpareBank 1 Sørøst-Norge	61 713	3 214	3 950	736
SpareBanken Sør	3 580	448	516	68
SpareBank 1 Østlandet	29 550	2 953	3 918	966
Sparebank 1 SR-Bank	48 636	4 990	6 269	1 279
Sparebanken Vest	37 276	2 593	4 078	1 485
Sum		109 105	129 281	20 175
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>0</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>129 281</i>	

Andeler i aksjefond

(TNOK)	Antall	Kostpris	Markeds-verdi	Mer/mindre-verdi
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	28 921	66 400	120 426	54 025
Storebrand Aksje Innland B	979	75 540	81 540	6 000
Storebrand Global Indeks D	534 933	477 252	563 750	86 498
Storebrand Global Indeks Valutasikret B	11 399	15 353	19 817	4 463
Storebrand Global Multifactor C	129 573	121 292	134 442	13 150
Storebrand Indeks - Norge B	55 157	52 830	56 184	3 354
Sum		808 668	976 160	167 491
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>19 817</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>956 343</i>	

Andeler i eiendomsfond

(TNOK)	Antall	Kostpris	Markeds-verdi	Mer/mindre-verdi
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	190 340 603	236 139	226 193	-9 947
Sum		236 139	226 193	-9 947
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>0</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>226 193</i>	

Andeler i private equity

(TNOK)	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Cubera International Private Equity 20 Class B-1	2 300 000	21 496	27 513	6 017
Cubera International Private Equity 21 Class B-1	2 300 000	16 953	19 924	2 971
Cubera International Private Equity 23 Class B-2N	2 500 000	2 878	2 528	-350
Storebrand International Private Equity 16 Class B-1	5 435 448	5 506	13 499	7 993
Storebrand International Private Equity 17 Class B-1	6 597 279	7 221	18 276	11 055
Storebrand International Private Equity 18 Class B-1	14 218 262	11 596	22 339	10 743
Storebrand International Private Equity 19 Class B-2	18 702 182	21 250	33 897	12 647
Storebrand International Private Equity 13 Class B-1	1 753 894	3 012	9 653	6 641
Storebrand International Private Equity X Class B-5	9 895	17	28	11
Storebrand International Private Equity XI Class B-5	1 581 845	2 757	7 768	5 011
Storebrand International Private Equity XII Class B-5	1 471 259	3 172	7 681	4 509
Sum		95 859	163 106	67 247
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>0</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>163 106</i>	

Total andel aksjer og andeler

	1 494 739
Selskapsportefølje	19 817
Kollektivportefølje	1 474 922

Aksjer, egenkapitalbevis, aksjefond og private equity er bokført og verdsatt til markedsverdi.

Risikoprofil aksjer og andre andeler

Pensjonskassen hadde ved utgangen av året en eksponering på 9,7 % mot det norske aksjemarkedet og en eksponering på 22,2 % mot det internasjonale aksjemarkedet. Av disse var eksponering mot type-1 aksjer 25,4 % og eksponering mot type-2 aksjer 6,5 %. Klassifiseringen er basert på regelverk for forenklet solvenskapitaldekning. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert, og har vært stabil gjennom året. Investeringene gjøres iht. kapitalforvaltningsstrategien, og følges opp løpende av investeringsrådgiver. Det foretas månedlig rapportering av avkastning og oppfølging av rammer.

NOTE 6 – RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Andeler i pengemarkedsfond

(TNOK)	Antall	Kostpris	Markeds-verdi	Mer/mindre-verdi
Storebrand Kort Kreditt IG B	50 332	51 098	50 730	-368
Storebrand Likviditet C	238 764	244 001	239 629	-4 371
Sum		295 098	290 359	-4 739
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>20 682</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>269 677</i>	

Andeler i obligasjonsfond

(TNOK)	Antall	Kostpris	Markeds-verdi	Mer/mindre-verdi
DNB Obligasjon F	126 030	133 397	130 640	-2 758
Storebrand Global Kreditt IG C	258 165	262 550	272 147	9 596
Storebrand Kreditt B	48 334	48 359	48 721	362
Storebrand Norsk Kreditt IB C	171 194	169 031	177 042	8 011
Robeco Capital Growth Funds	924 642	100 000	103 061	3 061
Sum		713 338	731 610	18 272
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>16 631</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>714 978</i>	

Total andel rentebærende verdipapirer	1 021 969
Selskapsportefølje	37 313
Kollektivportefølje	984 655

Pengemarkedsfond og obligasjonsfond er verdsatt til markedspris.

NOTE 7 – UTLÅN OG FORDRINGER

(TNOK)	2023	2022
Bankinnskudd	24 932	9 982
Sum	24 932	9 982
	<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>0</i>
	<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>9 982</i>
Bundne midler på skattetrekkkonto	3 740	3 447

Bundne midler på skattetrekkkontoen utgjorde TNOK 3 447 per 31.12.2022.

NOTE 8 – FINANSIELLE DERIVATER

(TNOK)	2023	2022
FX forward	45 865	477
FX swap	5 880	2 193
OTC VM	-49 960	-5 221
Sum	1 785	-2 551
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>1 785</i>	<i>-2 551</i>

NOTE 9 – HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

(TNOK)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Balanseført verdi per 31.12
	Børsnoterte priser	Observerbar input	Ikke observerbar input	
Aksjer og andeler	34 281	976 160	484 299	1 494 739
Rentebærende verdipapirer	0	1 021 969	0	1 021 969
Utlån og fordringer	0	24 932	0	24 932
Finansielle derivater	0	1 785	0	1 785
Sum	34 281	2 024 846	484 299	2 543 425

NOTE 10 – FINANSIELL RISIKO

Forvaltningen i Molde kommunale pensjonskasse skjer på bakgrunn av en kapitalforvaltningsstrategi som gir føringer for hvordan pensjonskassens midler skal forvaltes. Strategien vedtas av styret, som foretar en vurdering av denne minst en gang i året.

Det langsiktige målet med forvaltningen er å oppnå høyest mulig langsiktig avkastning innenfor klart definerede risikorammer for pensjonskassens egenkapital og kundemidlene. Avkastningen skal videre bidra til å opprettholde og styrke pensjonskassens solvenskapitaldekning og til å redusere sponsors behov for direktebetaling av premie ved bruk av tilgjengelig premiefond.

Det kortsiktige målet til pensjonskassen er å oppnå en avkastning i løpet av regnskapsåret som i det minste dekker forpliktelsen knyttet til rentegarantien.

Avkastningsmålene søkes oppnådd gjennom en bredt sammensatt og veldiversifisert investeringsportefølje, kombinert med dynamisk allokering mellom de ulike aktiva- og risikoklassene.

Oppfølging av porteføljens sannsynligheter for måloppnåelse, samt risiko og allokering til aktivaklassene skjer gjennom månedlig rapportering. Porteføljereporter sammen med rapporter for solvenskapitaldekning og markedsutvikling gjennomgås i styremøtene og gir grunnlag for konkrete vurderinger og beslutninger

rundt endringer i porteføljens sammensetning og risikonivå.

De mest vesentlige risikofaktorene porteføljen er utsatt for er aksje- og eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko og likvidetsrisiko. Porteføljen er i begrenset grad eksponert for motpartsrisiko. Samlet sett ansees risikoen i pensjonskassens portefølje å være akseptabel. Når det gjelder valutarisiko så er det nedfelt i pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi at denne i størst mulig grad skal reduseres, noe som også har vært fulgt i løpet av regnskapsåret.

Pensjonskassen har en diversifisert portefølje av aksjefond. Porteføljen er sammensatt slik at den forventes å gi en avkastning og ha en risiko som ikke avviker vesentlig fra de respektive referanseindekser. Om lag 40 % av aksjeforføljen er investert i instrumenter med et investeringsunivers tilsvarende verdensindeksen. Utover investeringer i private equity fond, eiendomsfond, investeringseiendommer og direkteide aksjer i Istad AS, så er investeringene i all hovedsak fordelt på fond som under normale markedsforhold har svært god likviditet.

Pensjonskassens risikoprofil har i all hovedsak forblitt uendret gjennom året, og porteføljens svingningsrisiko ansees å være moderat ved utgangen av rapporteringsåret.

NOTE 11 – FORDRINGER

(TNOK)	2023	2022
Fordringer knyttet til premieinntekter	21 372	126
Fordringer på forvalter	2 382	2 201
Andre fordringer	23	53
Mellomværende portefølje	34 787	6 882
Sum	58 564	9 262

NOTE 12 – AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

(TNOK)	2023	2022
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	186	59
Leverandørgjeld	854	171
Skyldig offentlige avgifter	3 916	3 881
Gjeld til forvalter	334	207
Gjeld til andre	436	2 222
Mellomværende porteføljer	34 787	6 882
Sum	40 513	13 422

NOTE 13 - PENSJONSFORPLIKTELSER

(TNOK)	2023	2022
Bevegelser pensjonsforpliktelse (DBO) inkl. AGA		
DBO ved periodens begynnelse	474	0
Årets pensjonsopptjening, Service cost	300	0
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	15	0
Overtagelse/ oppkjøp/ flytting av medlemmer/ nye avtaler	0	467
AGA av innbetaling pensjonsmidler	-3	-21
Aktuarielt tap/(gevinst)	-106	28
Sum avsetning for forpliktelser	680	474
Endring i pensjonsmidlene		
Pensjonsmidler ved periodens begynnelse	200	0
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	2	-0
Overtagelse/ oppkjøp/ flytting av medlemmer/ nye avtaler	0	53
Innbetaling	25	169
AGA av innbetaling pensjonsmidler	-3	-21
Aktuarielt tap/(gevinst)	111	0
Pensjonsmidler ved periodens slutt	334	200
Netto balanseførte (forpliktelser)/ midler inkl. aga		
Netto pensjonsforpliktelse-overfinansiert (underfinansiert)	-345	-274
Balanseførte midler/(forpliktelser)	-345	-274

Beregning er utført av Gabler Pensjonstjenester AS og det er benyttet økonomiske forutsetninger som anbefalt fra Norsk Regnskapsstiftelse. Beregningen er gjort for en person som er fast ansatt.Norsk Regnskapsstiftelse. Beregningen er gjort for en person som er fast ansatt.

Akrylmaling, Sofija Lange (7. trinn, 13 år, bor på Kortgarden, Molde)

NOTE 14 – SOLVENSMARGIN

(TNOK)	2023	2022
Innskutt kjernekapital	161 754	151 754
Opptjent egenkapital	201 367	173 775
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-4 748	-266
Ansvarlig kapital	358 372	325 262
50 % av risikoutjevningfond	0	10 273
50 % av bufferfond	333 576	272 541
Sum annen solvensmarginkapital	333 576	282 815
Solvensmarginkapital	691 948	608 077
Minstekrav til solvensmargin	133 998	115 592
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	516 %	526 %

NOTE 15 – SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV

(TNOK)	2023	2022
Innskutt egenkapital	161 754	151 754
Opptjent egenkapital	201 367	173 775
Justering i avsetninger	48 485	60 672
Sum kapital gruppe 1	411 606	386 201
Risikoutjevningfond	0	20 546
Sum kapital gruppe 2	0	20 546
Bufferfond	667 152	545 083
Merverdi (eller mindreverdi) av eiendeler utover bokført verdi	-14 543	-30 767
Samlet ansvarlig kapital	1 064 215	921 063
Solvenskapitalkrav		
Markedsrisiko	780 844	610 068
Livsforsikringsrisiko	128 418	125 053
Helseforsikringsrisiko	0	0
Motpartsrisiko	8 934	7 876
Korrelasjonseffekter	-93 279	-88 074
Operasjonell risiko	15 542	13 420
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-126 069	-100 251
Samlet solvenskapitalkrav	714 390	568 091
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	349 825	352 972
Solvenskapitaldekning	149 %	162 %

NOTE 16 – KAPITALAVKASTNING

Kapitalavkastning på kollektivporteføljen	2023	2022	2021	2020	2019
Verdijustert avkastning	6,9 %	-3,4 %	9,7 %	7,3 %	10,3 %
Bokført avkastning	6,9 %	-3,4 %	7,2 %	3,8 %	4,9 %

Kapitalavkastning på selskapsporteføljen	2023	2022	2021	2020	2019
Verdijustert avkastning	8,5 %	7,9 %	7,2 %	6,9 %	5,9 %
Bokført avkastning	8,5 %	7,9 %	7,2 %	6,9 %	5,9 %

Avkastning er beregnet etter modifisert Dietz metode.

NOTE 17 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Navn på arbeidsgiverne

Molde kommune
Molde Kino AS
Molde Vann og avløp KF
Molde Eiendom KF
Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS
Molde kommunale pensjonskasse

Brutto pensjon beregnes som 66 % av pensjonsgrunnlaget før levealderjustering, avkortet for tjenestetid dersom man ikke har full pensjon (30 år).

Brutto pensjon inkluderer folketrygd.

Påslagspensjon tjenes opp hvert år med en andel av pensjonsgrunnlaget, og beholdning deles med delings-tall ved pensjonstidspunktet

Type pensjonsordning

Pensjonsordningen er en offentlig tjenstepensjonsordning etter Hovedtariffavtalen i kommunal sektor. Vi viser til Hovedtariffavtalen for mer informasjon om ytelsene og opptjening.

Ektefellepensjon

Hovedregel er at ektefellepensjon utgjør 9 % av pensjonsgrunnlaget.

Noen medlemmer har rett til brutto ektefellepensjon som utgjør 60 % av alderspensjon beregnet etter brutto reglene. Egen inntekt og pensjon fra folketrygd kommer i fradrag.

Arbeidstakernes tilskudd til pensjonsordningen

Arbeidstakerne bidrar med 2 % av lønn som tilskudd til pensjonsordningen.

Uførepensjon

Uførepensjon beregnes etter en påslagsmodell hvor ytelsen er:

3 % av lønn opp til 6 G

69 % av lønn mellom 6 og 12 G

Et kronetillegg på 0,25 G, maksimalt 6 % av lønn for lønn opp til 6 G

Beskrivelse av pensjonsytelsene

Alderspensjon:

Brutto pensjon for medlemmer født før 01.01.1963
Brutto pensjon for opptjening før 01.01.2020 og påslagspensjon fra 01.01.2020, for medlemmene før 01.01.1963 og senere

Barnepensjon

Barnepensjon utgjør 15 % av pensjonsgrunnlaget.

Bestand, antall medlemmer	Molde kommune	Molde Eiendom	Molde vann og avløp	Molde kino	Norbr IKS	Molde kommunale pensjonskasse	Sum
Antall aktive medlemmer (ekskl. uføre)	3 175	101	61	1	267	1	3 606
Antall fratruddte	6 982	90	28	0	38	0	7 138
Antall pensjonister	1 890	41	32	2	9	0	1 974
herav uførepensjonister	419	17	3	0	1	0	440
herav alderspensjonister	1 329	21	24	2	8	0	1 384
herav ektefellepensjonister	125	3	5	0	0	0	133
herav barnepensjonister	17	0	0	0	0	0	17
Sum	12 047	232	121	3	314	1	12 718

NOTE 18 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 % økning i uførehyppigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på TNOK 5 353 på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehyppigheten vil være en økning i premiereserven på TNOK 6 378. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på TNOK 49 956.

Det er vedtatt å styrke pensjonskassens beregningsgrunnlag for uførhet fra 2023, da det er forventet høyere avsetninger for uførhet enn det gjeldende beregningsgrunnlaget legger til grunn.

NOTE 19 - FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Forsikringsforpliktelser fordelt på hovedbransje og delbransje	(TNOK)	Hovedbransje	Delbransje
		Kollektiv pensjons- forsikring for kommuner, herunder institusjoner med lignende pensjonsplaner	Ytelsesbaserte pensjonsordninger uten investeringsvalg
Premiereserve mv.		2 897 279	2 897 279
Bufferfond		667 152	667 152
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		41 478	41 478
Sum forsikringsforpliktelser		3 605 909	3 605 909

NOTE 20 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSER

(TNOK)	Premie-reserve	Bufferfond	Premiefond
Inngående balanse	2 585 914	545 083	1 479
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
Netto resultatførte avsetninger	311 365	122 069	7
Overskudd på avkastningsresultatet			40 000
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene			0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	311 365	122 069	40 007
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
Overføringer mellom fond		679 375	
Overføring til/fra pensjonsforetaket			-8
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	-8
Utgående balanse	2 897 279	667 152	41 478

NOTE 21 - PREMIEFOND

(TNOK)	2023	2022	2021
Premiefond 01.01.	1 479	90 819	141 179
Innbetalt til premie/premiefond	347 263	292 432	0
Overført fra andre ordninger	0	5 764	0
Belastet premie	-347 271	-384 901	-141 516
Overført til/fra premiereserve	0	-3 460	1 880
Garantert rente	7	824	705
Overskuddsdisponering	40 000	0	88 571
Premiefond 31.12.	41 478	1 479	90 819
Premiefondets størrelse i forhold til årlig premie	11,3 %	0,6 %	33,5 %

Premiefond fordelt pr medlemselskap

(TNOK)	2023	2022	2021
Molde kommune	38 401	1 171	87 289
Molde Kino AS	78	0	1 202
Molde Vann og Avløp KF	1 197	109	1 151
Molde Eiendom KF	1 353	181	1 128
Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS	445	0	50
Molde kommunale pensjonskasse	4	17	0
Premiefond 31.12.	41 478	1 479	90 819

NOTE 22 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

(TNOK)	2023	2022
Brutto forsikringsteknisk premie	353 027	233 903
Administrasjonspremie	15 590	19 041
Premie for rentegaranti	0	2 720
Sum	368 617	255 664

NOTE 23 - GJENFORSIKRING

har inngått avtale med Arch Re om katastrofegjenforsikring. Maksgrense er 150 MNOK og pensjonskassens egenandel er 5 MNOK. Ratingen er A+. Premie for 2023 var TNOK 116.

NOTE 24 - OVERFØRINGER FRA ANDRE FORSIKRINGSFORETAK/PENSJONS-FORETAK

(TNOK)	2023	2022
Premiereserve	0	52 939
Bufferfond	0	14 249
Sum	0	67 188

Tøndergård skole flyttet sin pensjonsordning fra KLP til pensjonskassen per 01.01.2022.

NOTE 25 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

(TNOK)	2023	2022
Alderspensjoner	87 968	80 718
Etterlattepensjoner	5 909	5 839
Uførepensjoner	16 098	15 962
Barnepensjoner	502	543
AFP	16 242	14 668
Pensjon utbetalt av andre	0	781
Avgitt samordning pensjoner	6 924	5 453
Mottatt samordning pensjoner	-11 387	-8 455
Sum	122 257	115 509

NOTE 26 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

(TNOK)	2023	2022
Kundeportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	9 806	8 303
Honorar administrasjon	3 599	4 196
Honorar aktuar	935	0
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	201	218
Kostnader daglig leder og styrehonorar, inkl AGA	2 331	2 222
Kontingent, inkl. finanstillsynsavgift	207	194
Andre administrative kostnader	981	1 173
Sum	18 060	16 306
Selskapsportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	109	106
Formuesskatt, inkl. endring tidligere år	0	-105
Andre administrative kostnader	-193	5
Sum	-84	7

NOTE 27 - BRANSJEANALYSE MV. - RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP

Resultat av teknisk regnskap fordelt på hovedbransje og delbransje	Hovedbransje	Delbransje
(TNOK)	Kollektiv pensjons- forsikring for kommuner, herunder institusjoner med lignende pensjonsplaner	Ytelsesbaserte pensjonsordninger uten investeringsvalg
1. Premieinntekter for egen regning	368 501	368 501
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	225 623	225 623
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	1 652	1 652
5. Pensjoner mv.	-122 257	-122 257
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene – kontraktsfastsatte forpliktelser	-433 442	-433 442
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser	-40 000	-40 000
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-18 060	-18 060
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	-4	-4
11. Resultat av teknisk regnskap	-17 987	-17 987

NOTE 28 - BRANSJEANALYSE MV. - RESULTATANALYSE

Resultatanalyse fordelt på hovedbransje og delbransje	Hovedbransje	Delbransje
(TNOK)	Kollektiv pensjons- forsikring for kommuner, herunder institusjoner med lignende pensjonsplaner	Ytelsesbaserte pensjonsordninger uten investeringsvalg
Avkastningsresultat	163 439	163 439
Risikoresultat, ekskl. fortjenesteelement	-21 953	-21 953
Administrasjonsresultat	2 595	2 595
Resultat av teknisk regnskap før kundetildeling	144 081	144 081
Til premiefond	-40 000	-40 000
Til/fra bufferfond	-122 069	-122 069
Resultat av teknisk regnskap	-17 987	-17 987

Maleri, Fride Sverdrup (seniorelev, bor på Hjelset, Molde)

NOTE 29 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

(TNOK)	2023	2022
Risikoresultat		
Risikopremie	21 412	13 524
Reserveavsetning	-21 994	-15 982
Oppreservering ny uføretariff (se note 18)	-18 869	0
Uførerisikoresultat	-19 451	-2 458
Dødsrisiko		
Risikopremie	5 279	4 511
Netto avsetning ved hendelser	-2 289	-293
Dødsrisikoresultat	2 990	4 218
Opplevelsesrisiko		
Risikopremie	-22 423	-19 939
Netto avsetning ved hendelser (frigjort)	16 639	18 845
Opplevelsesrisikoresultat	-5 784	-1 094
Korrigerings av utbetalt pensjon som følge av etterbetalinger ol.	407	-2 487
Risikoresultat før reassurans	-21 838	-1 821
Reassurans premie	-116	-103
Risikoresultat	-21 953	-1 924
Renteresultat		
Netto finansinntekter	227 275	-112 210
Garanterte renter reserve	-63 828	-57 919
Garanterte renter premiefond	-7	-824
Avkastning til risikoutjevningfondet	-1 365	791
Renteresultat	162 074	-170 162
Administrasjonsresultat		
Premie for administrasjon og kapitalforvaltning	15 590	19 041
Frigjort administrasjonsreserve	5 069	4 646
Forsikringsrelaterte kostnader	-18 064	-16 319
Administrasjonsresultat	2 595	7 368
Samlet resultat	142 716	-164 718
Premie for renterisiko	0	2 720
Fra/til bufferfond	-122 069	148 542
Netto resultat	20 647	-13 456

(TNOK)	2023	2022
Disponering av tekniske resultater til premiefond	-40 000	0
Resultat av teknisk regnskap etter disponering	-19 353	-13 456
Avkastning til risikoutjevningfond	1 365	-791
Resultat av teknisk regnskap	-17 987	-14 247
Resultat av ikke-teknisk regnskap	26 145	20 588
Resultat før skattekostnader	8 158	6 341
Skattekostnad	-1 135	-2 321
Resultat før andre inntekter og kostnader	7 022	4 020
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	217	-28
TOTALRESULTAT	7 239	3 992
Overført fra/til risikoutjevningfond	21 917	1 924
Avkastning på risikoutjevningfond	-1 370	791
Overført fra/til egenkapital	-27 785	-6 706

NOTE 30 - SKATT

(TNOK)	2023	2022
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	8 158	6 341
+/- Permanente forskjeller	-295	3 592
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-11 334	-9 933
= Grunnlag for årets betalbare skatt	-3 472	0
Midlertidige forskjeller	134 248	126 041
Fremførbart underskudd	-3 472	0
= Grunnlag for årets utsatt skatt	130 776	126 041
Beregnet utsatt skatt	32 694	31 510
Grunnlag formueskatt	0	0
Formuesskatt	0	0
Årets betalbare skatt	0	0
Endring utsatt skatt	1 135	2 321
Korreksjon tidligere år	0	0
Årets skattekostnad	1 135	2 321

NOTE 31 - ANSATTE, YTELSER OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

(TNOK)		Lønn	Andre ytelser	Pensjonspremie
Lars Larsen	Daglig leder	1 111	19	22

Pensjonsordning til daglig leder i pensjonskassen er en offentlig tjenstepensjonsordning etter Hovedtariffavtalen i kommunal sektor.

Det er utbetalt styrehonorar og godtgjørelse i forbindelse med verv til styrets medlemmer med til sammen TNOK 480 i 2023.

Roar Beck	Styrets leder		178	
Bodil Palma Hollingsæter	Nestleder		89	
Ann-Heidi Paulsen Orvik	Styremedlem		71	
Lars Petter Kjerstad	Styremedlem		71	
Øystein Solli	Styremedlem		71	
Sum			480	

Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser i pensjonskassen.

NOTE 32 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Pensjonskassen har mottatt premieinnbetaling TNOK 347 241 fra sine medlemselskap:

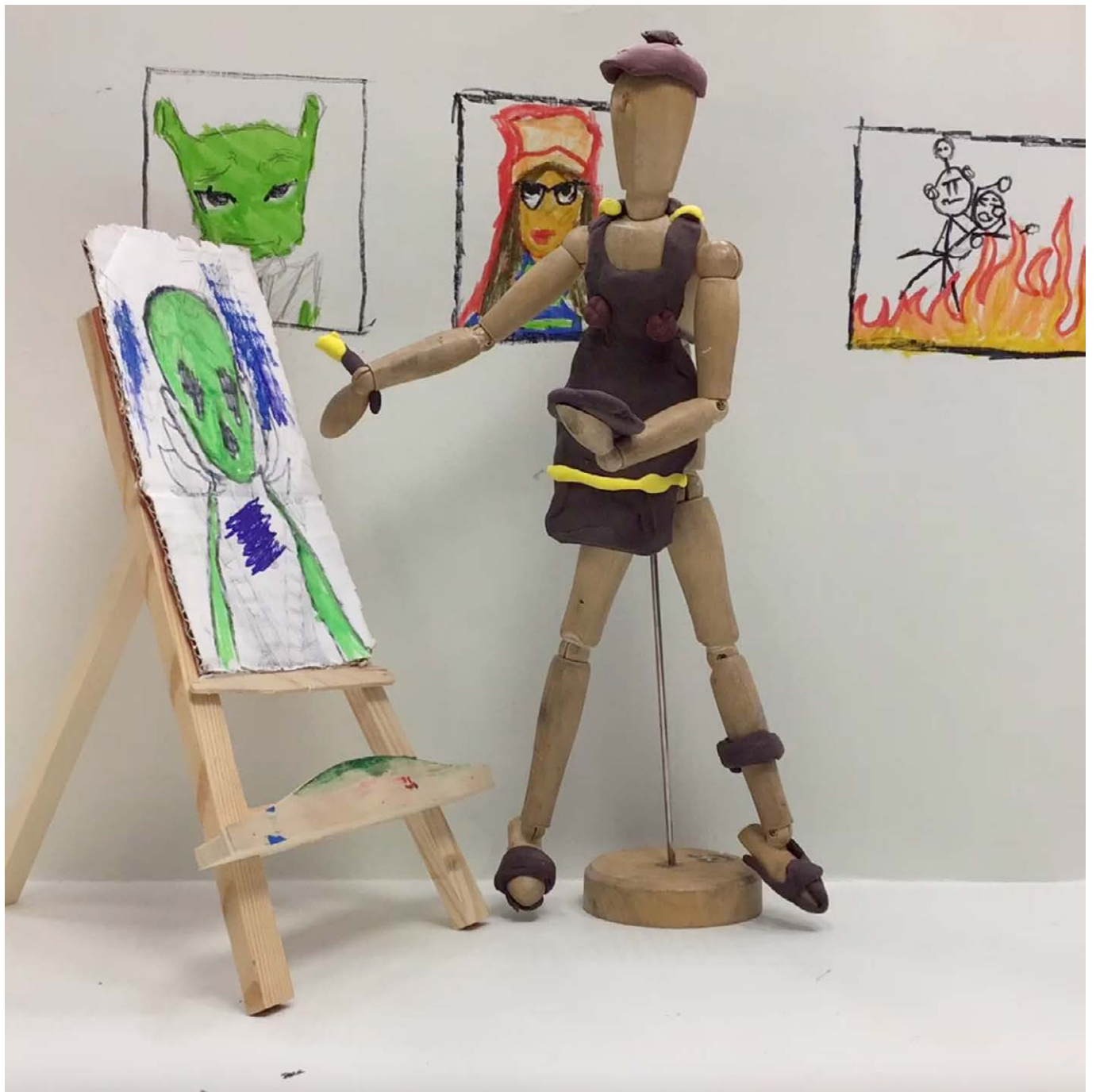
(TNOK)		2023
Molde Kommune		318 064
Molde Kino		434
Molde Vann og Avløp		9 887
Molde Eiendom		11 171
Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS		7 685

Innbetalinger

Molde Eiendom KF	Husleie	27 439
Molde kommune	Egenkapitalinnskudd	10 000

Utbetalinger

Molde Eiendom KF	Eiendomsdrift	844
Molde kommune	Husleie	166

Visuelle utforming av sceneelementer til digitalt arbeid, Tuva Bjermeland (6. trinn, 11år, Molde)

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Molde Kommunale Pensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Molde Kommunale Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, egenkapitaloppstilling og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i pensjonskassens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn

for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle pensjonskassen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 13. mars 2024
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

Akvarellmaling og tusj penn på papir, Vilja Mikkelsen (9.trinn, 14 år, Molde)

GABLER

AKTUARBERETNING 2023 FOR MOLDE KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Gabler Pensjonstjenester AS er aktuarfunksjon for Molde kommunale pensjonskasse. Pensjonskassens aktuarfunksjon sørger for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Etter vår vurdering er forsikringsavsetningene i balansen pr. 31.12.2023 og tilordning av resultat fastsatt i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Rimeligheten i fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontrakten).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer).

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Kommentar:

Pensjonskassen praktiserer brutto føring av fondsforvaltningskostnader.

Oslo, mars 2024

Gabler Pensjonstjenester AS

Aktuarfunksjon

Maleri, Ava Carla Kirmayer (fordypningselev, 14 år, Molde)

MOLDE KOMMUNALE
PENSJONSKASSE